EURÓPAI PARLAMENT

2004 *2009*

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

2001/0270(CNS)

19.9.2007

*

JELENTÉSTERVEZET

a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló tanácsi kerethatározatra irányuló javaslatról
(11522/2007– C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

Ismételt konzultáció

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Martine Roure

Eljárások jelölései

*	Konzultációs eljárás *leadott szavazatok többsége*
**I.	Együttműködési eljárás (első olvasat) *leadott szavazatok többsége*
II.	Együttműködési eljárás (második olvasat) *leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához*
***	Hozzájárulási eljárás *a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7. cikke alá tartozó esetekben*
***I.	Együttdöntési eljárás (első olvasat) *leadott szavazatok többsége*
II.	Együttdöntési eljárás (második olvasat) *leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához*
III.	Együttdöntési eljárás (harmadik olvasat) *leadott szavazatok többsége az együttes szövegtervezet jóváhagyásához*

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

Módosító javaslatok jogalkotási szöveghez

A Parlament módosító javaslataiban a módosított szöveg ***félkövér dőlt betűkkel*** van kiemelve. A *normál dőlt betű*s kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogalkotási szöveg mely részeiben javasolnak javításokat a végleges szöveg kidolgozásának elősegítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű javasolt módosításokat egyeztetni kell az érintett osztályokkal.

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE.....5

INDOKOLÁS 11

Külső fordítás

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló tanácsi kerethatározatra irányuló javaslatról (11522/2007 – C6-0246/2007/ – 2001/0270(CNS))

(Konzultációs eljárás – ismételt konzultáció)

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Tanács javaslatára (11522/2007),

– tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2001)0664)[1],

– tekintettel 2002. július 4-i álláspontjára[2],

– tekintettel az EU-Szerződés 34. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

– tekintettel az EU-Szerződés 39. cikkének (1) bekezdésére, amely alapján a Tanács ismételten konzultált a Parlamenttel (C6-0246/2007),

– tekintettel eljárási szabályzata 93. és 51. cikkére, valamint 55. cikkének (3) bekezdésére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel-és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Jogi Bizottság véleményére (A6 0000/2007),

1. jóváhagyja a Tanács javaslatát, annak módosított formájában;

2. felkéri a Tanácsot, hogy ennek megfelelően módosítsa a szöveget;

3. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;

4. kéri a Tanácsot, hogy ismételten konzultáljon a Parlamenttel, ha lényegesen módosítani kívánja a javaslatát, vagy helyébe másik szöveget kíván léptetni,

5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A Tanács által javasolt szöveg	A Parlament módosításai
	Módosítás: 1 (9a) preambulumbekezdés (új)
	(9a) Ha a rasszizmussal vagy idegengyűlölettel kapcsolatos jogsértésre

[1] HL C 75 E, 2002.3.26., 269. o.
[2] HL C 271 E, 2003.11.12., 558. o.

Külső fordítás

való felhívás szakmai tevékenység gyakorlása körében történik, ez súlyosbító körülménynek tekintendő, mivel olyan visszaélést jelent, amely különösen elítélendő.

Indokolás

Ennek – a Bizottság eredeti javaslatában szereplő – preambulumbekezdésnek a beillesztésére szükség van. Ugyanis a rasszizmus vagy az idegengyűlölet áldozatainak gyakran igen nehéz jogaikat érvényesíteniük. A foglalkoztatás körében történő elkövetés súlyosbító körülményként való minősítése a leggyakrabban használt eszköz erre a célra.

Módosítás: 2
1. cikk (1) bekezdés c) pont

c) a Nemzetközi Büntetőbíróság alapokmányának 6., 7. és 8. cikke értelmében faji, bőrszín szerinti, vallási, származási, nemzeti vagy etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek csoportja vagy e csoport valamely tagja ellen irányuló népirtás, emberiség elleni és háborús bűncselekmények nyilvános védelmezése, tagadása vagy durva banalizálása, amennyiben az adott cselekményt olyan módon hajtják végre, hogy az valószínűleg erőszakra vagy gyűlöletre uszít e csoport vagy e csoport egyik tagja ellen;	c) a Nemzetközi Büntetőbíróság alapokmányának 6., 7. és 8. cikke értelmében faji, bőrszín szerinti, vallási, származási, nemzeti vagy etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek csoportja vagy e csoport valamely tagja ellen irányuló népirtás, emberiség elleni és háborús bűncselekmények nyilvános védelmezése, tagadása vagy durva banalizálása, ***vagy*** amennyiben az adott cselekményt olyan módon hajtják végre, hogy az valószínűleg erőszakra vagy gyűlöletre uszít e csoport vagy e csoport egyik tagja ellen;

Indokolás

Az e pontban meghatározott szándékos cselekményeket akkor is üldözni kell, amikor nem uszítanak gyűlöletre vagy erőszakra, mivel a népirtás bűncselekményének tagadása vagy durva banalizálása is a rasszizmus körébe tartozik.

Módosítás: 3
1. cikk (1) bekezdés d) pont

d) a Nemzetközi Katonai Törvényszéknek az 1945. augusztus 8-i Londoni egyezményhez csatolt chartája 6. cikkében meghatározott, faji, bőrszín szerinti,	d) a Nemzetközi Katonai Törvényszéknek az 1945. augusztus 8-i Londoni egyezményhez csatolt chartája 6. cikkében meghatározott, faji, bőrszín szerinti,

vallási, származási, nemzeti vagy etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek csoportja vagy e csoport valamely tagja ellen irányuló bűncselekmények nyilvános védelmezése, tagadása vagy durva banalizálása, amennyiben az adott cselekményt olyan módon hajtják végre, hogy az valószínűleg erőszakra vagy gyűlöletre uszít e csoport vagy e csoport egyik tagja ellen;	vallási, származási, nemzeti vagy etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek csoportja vagy e csoport valamely tagja ellen irányuló bűncselekmények nyilvános védelmezése, tagadása vagy durva banalizálása, ***vagy*** amennyiben az adott cselekményt olyan módon hajtják végre, hogy az valószínűleg erőszakra vagy gyűlöletre uszít e csoport vagy e csoport egyik tagja ellen;

Indokolás

Lásd az előző indokolást.

Módosítás: 4
1. cikk (1) bekezdés e) pont

e) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok dönthetnek úgy, hogy kizárólag abban az esetben alkalmaznak büntetést, amennyiben az adott cselekményt olyan módon hajtják végre, hogy az valószínűleg a közrend megzavarását okozza ***vagy amennyiben a cselekmények fenyegetőek, gyalázkodóak vagy sértő jellegűek***.	e) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok dönthetnek úgy, hogy kizárólag abban az esetben alkalmaznak büntetést, amennyiben az adott cselekményt ***vagy*** olyan módon hajtják végre, hogy az valószínűleg a közrend megzavarását okozza, ***vagy az fenyegető, gyalázkodó vagy sértő jellegű***.

Indokolás

A „közrend megzavarásából” eredő fenyegetettség túlontúl homályos fogalom, nem kell alkalmazni.

Módosítás: 5
1. cikk (1) bekezdés f) pont

f) Az (1) bekezdés alkalmazásában a vallási hovatartozásra történő utalás legalább egy olyan cselekmény fedezésére szolgál, amely csak ürügy egy a faji, bőrszín szerinti, származási, nemzeti vagy etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek csoportjával vagy e csoport valamely tagjával szembeni cselekmény elkövetéséhez.	f) Az (1) bekezdés alkalmazásában a vallási hovatartozásra történő utalás legalább egy olyan cselekmény fedezésére szolgál, amely csak ürügy egy a faji, bőrszín szerinti, származási, nemzeti vagy etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek csoportjával vagy e csoport valamely tagjával szembeni cselekmény elkövetéséhez. ***Ugyanakkor***

	egy tagállam sem zárhatja ki a büntetőjogi felelősség köréből valamely személy fajgyűlöletre uszító szavait vagy viselkedését.

Indokolás

Ez a bekezdés a vallási hitre alapozott rasszizmus elleni intézkedések jelentős korlátozását jelenti. Legalább azt kell biztosítani, hogy a fajgyűlöletre uszító beszéd vagy viselkedés minden esetben büntetőjogi intézkedésekkel legyen sújtható.

Módosítás: 6
1. cikk (2) bekezdés

2. E kerethatározat tanácsi elfogadásakor bármely tagállam nyilatkozatot tehet arról, hogy az (1) bekezdés c) és/vagy d) pontjában említett bűncselekmények tagadását vagy durva banalizálását ***csak abban az esetben*** bünteti, ha az ezekben a bekezdésekben említett bűncselekményeket az adott tagállam nemzeti bírósága ***és/vagy*** nemzetközi bíróság jogerős határozatban állapította meg, vagy ha csak egy nemzetközi bíróság jogerős határozatában került megállapításra.	2. E kerethatározat tanácsi elfogadásakor bármely tagállam nyilatkozatot tehet arról, hogy az (1) bekezdés c) és/vagy d) pontjában említett bűncselekmények tagadását vagy durva banalizálását ***nem*** bünteti, ha az ezekben a bekezdésekben említett bűncselekményeket ***egy nemzeti bíróság ilyenként minősítette, vagy*** az adott tagállam nemzeti bírósága jogerős határozatban állapította meg, vagy ha csak egy nemzetközi bíróság jogerős határozatában került megállapításra. ***A tagállam erről tájékoztatja a Bizottságot.***

Indokolás

Az operatív cikkeket összhangba kell hozni a 10. preambulumbekezdéssel, amely előírja,, hogy egy tagállam elfogadhat belső jogi intézkedéseket – így nemzeti szabályozást is – az (1) bekezdés c) és d) pontjában említett szándékos cselekmények elleni küzdelem céljából.

Módosítás: 7
7a. cikk (új)

	7a. cikk ***Minimumelőírások*** ***1. A rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemben a tagállamok elfogadhatnak vagy fenntarthatnak magasabb védelmi szintet annál, amely a jelen kerethatározat rendelkezéseiből következik.***

	2. Jelen kerethatározat végrehajtása semmi esetre sem indokolhatja a tagállamok által a jelen kerethatározatban szabályozott területeken eddig megvalósított védelmi szint csökkentését. 3. Jelen kerethatározat egyetlen eleme sem értelmezhető úgy, mint amely érinti azokat a kötelezettségeket, amelyek a tagállamokra a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló 1966. március 7-i nemzetközi egyezmény alapján esetlegesen hárulnak. Jelen kerethatározatot a tagállamok ezekkel a kötelezettségekkel összhangban hajtják végre.

Indokolás

A kerethatározatnak tartalmaznia kell egy klauzulát a visszalépés megakadályozására is annak érdekében, hogy végrehajtása ne vezessen a 2000/43/EK irányelv 6. cikkében ((1) és (2) bekezdés) előírt, már létező védelmi szint gyengüléséhez. Olyan rendelkezés beillesztésére is szükség van, amely előírja, hogy a végrehajtás nem sértheti a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény értelmében fennálló kötelezettségek egyikét sem ((3) bekezdés).

Módosítás: 8
10. cikk (3) bekezdés

3. A 10. cikk (1) bekezdésében említett határidőt követő három év lejárta előtt a Tanács felülvizsgálja e kerethatározatot. E felülvizsgálat előkészítéséhez a Tanács tájékoztatást kér a tagállamoktól arra vonatkozóan, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményekkel kapcsolatos igazságügyi együttműködés során tapasztaltak-e bármilyen nehézséget. A Tanács ezen túlmenően felkérheti az Eurojustot egy jelentés benyújtására arról, hogy a nemzeti jogszabályok közötti eltérések okoztak-e bármiféle problémát az erre a területre vonatkozó igazságügyi együttműködésben a tagállamok között.	3. A 10. cikk (1) bekezdésében említett határidőt követő három év lejárta előtt a Tanács felülvizsgálja e kerethatározatot. E felülvizsgálat előkészítéséhez a Tanács tájékoztatást kér a tagállamoktól arra vonatkozóan, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményekkel kapcsolatos igazságügyi együttműködés során tapasztaltak-e bármilyen nehézséget***, és konzultál az Európai Parlamenttel. A Tanács a felülvizsgálat során figyelembe veszi az Alapvető Jogok Európai Ügynökségének és az e területen működő nem kormányzati szervezetek véleményét***. A Tanács ezen túlmenően felkérheti az Eurojustot egy jelentés benyújtására arról, hogy a nemzeti jogszabályok közötti

eltérések okoztak-e bármiféle problémát az erre a területre vonatkozó igazságügyi együttműködésben a tagállamok között.

Indokolás

A kerethatározat felülvizsgálatakor konzultálni kell az Európai Parlamenttel, valamint meg kell vizsgálni az NGO-k és az Alapvető Jogok Ügynökségének véleményét is.

INDOKOLÁS

Bevezetés

Az Alapvető Jogok Európai Ügynökségének első, 2007. augusztusi jelentéséből kiderül, hogy a rasszista bűncselekmények száma legalább nyolc európai országban növekszik. A jelentés szerint „a rasszista erőszak és bűncselekmények továbbra is súlyos társadalmi betegséget jelentenek egész Európában”. Ez újfent rámutat arra, hogy mennyire sürgős európai szinten is tevékenyen küzdeni az ellen a csapás ellen, amelyet a rasszizmus, az intolerancia és az idegengyűlölet jelent.

Az EU valamennyi tagállama rendelkezik bizonyos mértékű, a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemre irányuló szabályozással, de vannak köztük eltérések. E különbségek rámutatnak arra, hogy európai szintű harmonizálásra van szükség a határokon átnyúló és egész Európát érintő rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem megvívásához.

Előzmények

A Tanács 1996-ban elfogadta a rasszizmus és az idegengyűlölet leküzdésére irányuló 96/443/IB közös fellépést. Ez az eszköz olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek célja a tagállamok büntetőjogának harmonizálása és a kölcsönös segítségnyújtás javítása a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem terén.

A Bizottság 2001 novemberében a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemre vonatkozó kerethatározatra[1] irányuló javaslatot nyújtott be. A javaslat két célkitűzést fogalmazott meg: ugyanazon rasszista és idegengyűlölő cselekedeteket valamennyi tagállamban azonos büntetőjogi intézkedésekkel kell sújtani, illetve e területen javítani kell a bűnüldözési együttműködést. Ezenkívül a közös fellépéshez képest tartalmazta azt az újdonságot, hogy e magatartások bűnvádi eljárás alá vonása és a kettős vád elve alóli mentesség közti választás lehetősége helyett a tagállamok immár kötelesek a bűncselekménnyé minősített magatartások szankcionálása céljából intézkedéseket foganatosítani.

A Tanácsban folytatott számos vita ellenére soha nem sikerült e szöveg kérdésében megegyezésre jutni. Az olasz küldöttség – amely mindaddig küzdött a javaslat ellen, s amely 2003 márciusában alternatív szövegre tett javaslatot – 2006-ban visszavonta fenntartásait. Ennek és a luxemburgi elnökség által 2005-ben kialakított kompromisszumnak köszönhetően újraindulhatott a vita. A Tanács – a német elnökség jóvoltából – 2007. április 19-én politikai megegyezésre jutott[2].

Az Európai Parlament első véleményét 2002. július 4-én fogadta el (Ceyhun-jelentés - T5-

[1] COM(2001)664, HL C 75 E, 2002.3.26., 269. o.
[2] 5118/07 DROIPEN 1. dokumentum.

363/2002[1]). A vélemény ugyanakkor a Bizottság 2001-ből származó első javaslata alapján készült. Márpedig a Tanácsban készült szöveg több évig húzódó tárgyalások gyümölcse, tehát lényeges változtatásokat tartalmaz. Ezért szükségessé vált az Európai Parlamenttel történő ismételt konzultáció.

Az előadó álláspontja

Az előadó kifejezi elégedettségét aziránt, hogy a Tanácsban végre megegyezés alakult ki a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló kerethatározatra irányuló javaslat kérdésében. Az európai polgárok alapvető jogainak védelme és előmozdítása, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem fontos prioritások az Európai Unió számára. Ezért is keltett nagy aggodalmat, hogy a Tanács nem volt képes a kerethatározatra irányuló javaslat kérdésében megegyezésre jutni. Szükséges, hogy az Európai Unió a szöveg elfogadásával erős politikai üzenetet küldjön az alapvető jogok védelmében.

Az előadó ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanácsban készült szöveg nem tekint távolabbra és elmarad attól a politikai kihívástól, amelyet a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem támaszt. Sajnos kevés elem maradt meg a Bizottság 2001. évi javaslatából, amelyet az Európai Parlament első jelentésében meg kívánt erősíteni. Az előadó tisztában van azzal, hogy kompromisszumot kell találni és ez igen nehéz, de sajnálja, hogy e kompromisszum a kerethatározatra irányuló javaslat jogi minőségének rovására jött létre. Az előadót különösen aggasztja az, hogy e kerethatározat hatályát jelentősen szűkítették. Így például sajnálatos, hogy a Bizottság javaslatától eltérően a gyalázkodás vagy egy rasszista csoport vezetése nem jelent bűncselekményt..

Továbbá a hatáskörnek az 1. cikk (1f) bekezdésében meghatározott további korlátozása, a vallási hitre alapozott rasszizmus egy részének kizárásával, az előadó véleménye szerint túlzott, és módosítani kell annak érdekében, hogy a rasszizmus e formája a többivel azonos jogcímen üldözhető legyen. Ugyanez a helyzet annak a betoldásnak a szükségességével, mely szerint az 1. cikk (1c) és (1d) bekezdésében sérelmezett magatartás „valószínűleg erőszakra vagy gyűlöletre uszít”. A népirtás bűncselekményének banalizálása a rasszizmus egyik formája, és a tagállamoknak képeseknek kell lenniük a megbüntetésére még akkor is, ha nem merül föl a gyűlöletre vagy erőszakra való uszítás veszélye.

Az előadó ugyanakkor úgy véli, hogy e kerethatározat az első jelentős lépés európai szinten a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni hatásosabb küzdelem, illetve e terület minimális harmonizálása irányában. Elfogadása alapvető jelentőséggel bír. Ugyanakkor az előadó hangsúlyozza, hogy a kerethatározat három év elteltével esedékes felülvizsgálata alkalmával az Európai Uniónak tovább kell lépnie a megkezdett úton. Egyébként javasolja egy olyan bekezdés beillesztését (új 7a. cikk), amely egyfelől tartalmaz egy visszalépés elleni záradékot azért, hogy a kerethatározat ne csökkentse a 2000/43/EK „Faji” irányelv 6. cikke alapján fennálló védelmi szintet; másfelől garanciát tartalmaz arra nézve, hogy a kerethatározat nem enged meg a faji megkülönböztetés valamennyi formájának felszámolásáról szóló nemzetközi egyezmény által biztosított védelmi szintnél alacsonyabb védelmet.

[1] HL C 271 E, 2003.11.12., 379. o.

Az előadó emlékeztet arra, hogy a rasszizmus elleni küzdelem hatékonysága csak akkor biztosítható, ha a kerethatározat illeszkedik a megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelmet szolgáló európai eszközök átfogó rendszerébe. Ugyanis az Alapvető Jogok Ügynöksége legutóbbi jelentése azt mutatja, hogy a faji megkülönböztetés különösen a foglalkoztatás, az oktatás és a lakhatás terén továbbra is fennáll. Ezért a rasszizmusról szóló kerethatározatot ki kellene egészíteni a Szerződés 13. cikkében említett megkülönböztetések egésze elleni küzdelemre vonatkozó általános irányelv elfogadásával.

Az előadó végezetül sajnálja, hogy a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemről szóló kerethatározat horderejét korlátozza a Tanács egyhangúszavazást követelő szabálya és az, hogy e területen az Európai Parlament csak egyszerű konzultációra kérhető fel. Hangsúlyozza, hogy a harmadik pillér egészénél minél előbb lehetővé kell tenni az áttérést a minősített többségi szavazásra és az együttdöntésre.